

తంటా తెచ్చిన తాంబూలం!

■ అదూరి వె. కటసీతారామమూర్తి

నుదు ముక్క దిగారేనుందరం
విసుక్కున్నాడు ఏ ముక్క పారేస్తేయే
సీక్వెన్స్ పోతుందోనని అన్నిటివంకా,
అళగా చూస్తూ దేన్ని పారెయ్యడానికి
మనస్కరించక ఆలోచిస్తున్నామనేను.

బయట ఎండ ఉద్యరంగా వుంది-
ఆ చెట్టు మీదున్న కాక యీ చెట్టుమీదికి
రావటా లేదు ఎవ్ బంది వాడు
వాడి బంది చప్పుడు తప్ప వీధుకా
నిర్మామవ్యంగా చెప్పుగా వుంది.

దైర్యంలేని కళాకర్ రాజీవి రాజుమంచి
విదదీసి మందరావి కెండుగా పారేగాను.

వాడుకూడా అవిదవంకో పారిచాచి
అక్కర్లేపట్ల ముఖం పెట్టి పేకలోకి
దిగేడు

సరిగ్గా అదే వచనంలో వచ్చింది
లోపల్పించి కేక పేక మూడ తను
ముక్కుదా అన్నట్లు మందరంగారి బాబ్బు
గాను కూడ వీధిలో కొచ్చారు

ముక్కు తీస్తున్న వావల్లా అగిపోయి
అవిడ వంక చూశాడు మందరం.

చూడబ్బాయ్ సార్యశీకం- మీఅవిడే
మిదో మాటా మంతి లేకండా మధ్య

గదిలో వడుకుండి పోయింది. ఒక్కం
చమటలుకూడా పట్టాయి, అందావిడ
నన్నుదేకించి

ఏమైందోచూడు అన్నాడు సుందరం
కంగారుగా

నాకు మొదట్లో అర్థం కాలేదు - ఆ
తర్వాక ఆమమాన మొచ్చి లేచి లోపలి
కొచ్చాను.

మధ్య గదిలో కటిక నేంమీద ఒత్తి
గిలివయికుంది మకీం- మందరంభార్య
కాయాను మకీం ప్రక్కనే కూర్చుని
విసివకర్రకో విమను కోంది, చుట్టూ
మాగిన పిల్లల్ని బయటకు పొమ్మని
కేకేసి గుమ్మం దగ్గర నందికేసుళ్ళా
కూర్చున్నార బమ్మగారు

వచ్చితి అర్థ మయిందినాకు- మరేం
వర్వాలేను బామ్మగారు కొంచెం మంచి
వీళ్ళివ్వండి అదే సర్దుకుంటుంది అన్నా
ను అమెవంకతిరిగి-

ఏమో బాబు అమ్మాయి ఆలా
అయ్యేనర్కి నాకుకాళ్ళలో వణుకు
పుట్టుకొచ్చింది, ఇంతకి యిది ఏమిటం
టావ్-ఇదే ప్రథమమా.యింతకు ముం

దెప్పుడన్నా యిలా ఆయందా అంటూ
ప్రశ్నల వర్షం కరిపించిందావిడ-
నేను నవ్వి ఊరుకున్నాను

బామ్మగారు కూడా ఏదో ఆర్మైం
దానిలా నవ్వి అదానంగతీఅమ్మాయన్నా
చెప్పలేదు పోనే శుభం అన్నదావిడ-

నా గుండెల్లో రాయి పడింది, నన్న
పొర్రం చేసుకుంటున్నారు. బామ్మగారు.
అంటూ తెలుగు వీడియోలోలా అరవా
లనుకున్నాను కానీ గొంతు విడక., లేదు
బామ్మగారు. ఆదేం కాదు గానీ నుశీం
ద్ది మాములే అన్నాను నెమ్మదిగా-

ఆడేమిటి బాబూ- పోనీ యే దాక్టరు
కన్నాచూపించి లేకపోయావు- ఇలాంటి
వాటిల్లో మనం ఆజాగ్రత్తగా ఉండ
కూడదు, అంటూలేచి నా వెంటే నడవ
లోకి వచ్చారు బామ్మగారు.

“చదువుకున్నవాడివి- నువ్వుఅలా
వూరు కున్నావేమిటా ఈసారినుందం”
కూడ మొదలెట్టేడు.- నేనింక దాచకం
డా వున్నదున్నట్లు చెప్పేయదల్చుకున్నా
ను.

ఒపేవ్తాయారూకిరనంటా ట్టుచ్చింది
ఫేనువేసి కాసిన్ని మంచివీళ్ళియ్యి
అమ్మాయికి”అంటూ వెనక్కి వెళ్ళి
పోయారు. బామ్మగారు:

బతికానా భగవంతుడా అనుకుని
వీధి వరండాలో చేరి పేక ముక్కల్ని
చేతిలోకి తీసుకున్నాను-

సుందరం ఏమనుకున్నాడో మరేం
మాట్లాడలేదు.

ఆట జోరుగా సాగుతున్నా నాలో
చనలు వన్ను వదలటం లేదు అపలెం

దుకిలా అయ్యిందో అర్థం కాలేదు,

కొంత కొంతమంది కివాళ్ళకివ్వు
మైన వస్తువే ఎప్పుడూ శత్రువుగా
తయారౌతూ వస్తుంది

మా ఆక్కయ్య కొడుకు బజ్జిగడికి
ఐస్క్రీమంటే ఎంతిష్టమో వాకికి అదం
త శత్రువు అది తిన్న తర్వాత వారం
రోజులు వరకూ వాడికిజలుబు వదలదు
ఒక్కప్పుడు జ్వరం కూడా వచ్చింది

మా మామగార్ని మవు పప్పు
మామిడికాయ వచ్చడంటే ప్రాణం-
వగం అన్నం దాంకోనే తినేస్తారు-
మర్నాటికి కూడ మిగల్చమనిచెబుతారు.
కానీ యేం లాభం: ఆ రాత్రి నుండి
మరో నాలుగు రోజులవరకూ పట్టిన
చెంబు వదలదు ఇక అయనగారి భార్య
సంగతి అంటే మా అత్తగారు. స్వయా
నా నుశీల తలికి కందిగుండ, తెలగపిండి
గుండ అంటే చచ్చేంత యిష్టం-అంటే
చావటం యిష్టమని కొడు పెగా గుండవి
గుండ అనకూడదట పొడుమనే
అనాలిట ఆల్లసాని పెద్దన కూడ కంది
పొడుమనే వాడట- ఇదంతా
నుశీల వదన

పోనీ యిష్టమైన అవిడ తిని పూరు
కుంటుందా: ఆ రాత్రంతా రోకలి బండ
లాగ చుట్టుకు పోడం-అంతేకాకుండా
ఇంట్లో ఏవవన్నా నత్రకాయలాంటి కు
ర్రాడు కచ్చిస్తే సొడాకాయ తెచ్చేవరకూ
చంపుకు తింటుంది. అంతలా కడుపు
నోప్పితో బాధ పడకపోతే అది వేసుకో
వడం మానెయ్యాలామా అంటే అవిడికి
కోపం.

అ దంపతుల వృత్తి రక్షణే సుఖం

అమెకు కాంబాలముచే ఎంతిష్టమో చెప్పలేం. కృష్ణ దేవాయంకాలంలో అల్లసాని పెద్దనామాత్యుల వారి కాంబాలం వంటి కస్తూరి జవ్వడి యిక్కడి మగంధ ద్రవ్యాలతో కూడినది కావాలనే కోరికగలది. కానీ ఇది నిమోషాల కాంబాలం దమిస్తే ఇది గంధలు పక్కేస్తుంది.

సుఖానికి కాంబాలముచే ఎంతిష్టమో వేసుకున్నాక అంత భార వసుకుంది. గట్టి వక్క అకూ వేసుకుంటే రెక్కల్ని చెమటల పోసి అమావకటి అగంధుల వరకు కళ్ళు తిరుగుకున్నాయనిలేవలేదు ఈ వంగతి మా పెళ్ళయిన కొత్తలోనే తెల్సింది. ఒక క్రావణ కృకవారంవాడు పూజ చేసుకొని భోజనానిర్వాహణాలాది వేసుకొని ఆ పాశుంకం వరకు వక్కమిడితే కేవల ఏమయిందంటే చెప్పదు. దివరకు భాక్తిని ఏదస్తా వంటే అవలు ఏవయిం దైల పెట్టింది.

ఇలా వుంటాయి యిష్టాలు. ఇటు వంటివి వదిలించుకో వ్యక్తమైతే కష్టమే.

మందరంగానూ మూడో కూతురి భారపాల వందర్పంగా అలెనాడు యిటు బామ్మగారు ఒక్కలా వీక్కుతించే పోనీ పెళ్ళి యూక ఒక్కమాట కూడా వాళ్ళింట్లో భోజనాలేదని వేనే సుఖింకి వచ్చజెప్పి బయిరేరిండామ

నామకరణ మహోత్సవమంతా జరిగి భోజనానికి కూర్చునే వర్కి ఒంటిగంబ

యింది,
“అమ్మాయ్- నువ్వుకూడా కూర్చో”

అంటూ సుఖింకు నా వక్కనే పీటవేశారు. బామ్మగారు, బతికొందా భగవంతుడా అనుకున్నాను, ఏండుకంటే సాధారణంగా యిటుంటి నందర్వాలలో బ్రాహ్మికి, మగవాళ్ళకి పెట్టి వాళ్ళు లేచాక అదవాళ్ళు భోజనాలకు కూర్చుంటారు. పాపం వాళ్ళ భోజనాలయ్యే సర్కి మగవాళ్ళకి కావాలంటే దాటి పోతుంది.

అవలే సుఖిం అర్చకం మనిషి-పైగా కొత్త-బామ్మగారు నేననుకున్నంత పూర్వచార వరాయణురాలుకొడు.

సుఖిం మొహమాట పడబోతుంటే వేవే మరవివ్యక కూర్చోమని ఆడిమిరి అన్ని వేయించేవర్కి బామ్మగారు అనందంకో వుక్కిరి దిక్కిరైవంక పని చేశారు.

భోజనాలయూక విస్తళ్ళు తీసేవని వని ఏర్లకు పురమా యింది సుఖిం చేతికి తమలపాకుడా వక్కలూ వున్న వ శ్చెప్పి అందిస్తూ “అబ్బాయి కిచ్చి నువ్వు వేసుకోమ్మ” అని దగ్గరే కూర్చున్నారు, బామ్మగారు.

సుఖిం నావంక చూసింది- సరిస్థితి నా కర్తమైంది, ఈనిషయం వాళ్ళందరికి తెలియడం సుఖింకోపాటు నాకూ యిష్టలేదు తెలియకుండానే యీ గండం గట్టెక్కించాలి అనుకున్నాను. ఇంతలోనే కొంప మునిగినట్లు నా కొద్దు. మిరేసుకుంటారా. అనేవింది సుఖిం.

“అదేమిటమ్మయ్- నువ్వేసుకోకపోజి మేమిటి” పైగా అబ్బాయిని వేసుకుం

టారా అవి అడుగుతావేం - కొత్త దంపతులు.
 తాంబూలా లేసుకుని ఎంచక్కా తుళ్ళుతూ
 వుండాలి, అంటూ వుపన్యాసం
 మొదలు పెట్టారు బామ్మగారు
 తాంబూలం జీళ్ళక్తిని పెంపొందిస్తుంద
 నీ వక్కా, సున్నం, అకుల కలయిక
 ఎలా యెడిందో పూర్వపు వాళ్ళు
 ఎందుకు వేసుకునేవారో కాసుతీసుకు మరీ
 చెప్పారు బామ్మగారు.

ఇంతలో నాకూ ఓ ఆలోచన
 వచ్చింది.

“అవును సుశీలా - బామ్మగారు చెప్పిం
 ది. అక్షరాలా నిజం అయినా తాంబూలం
 వేసుకోకపోడమేమిటి - నువ్వు తమల
 పాకులకి సున్నం రాస చి కలు చేసుకుండు
 నేనిప్పుడేకస్తా” అవి సుశీలతో చెప్పి
 లేదాను. సవయానికి సుందరం నా
 వెంట రానందుకు సంతోషించేను కానీ
 నేను వీధి సుమ్మం దాటుతూంటే బామ్మ
 గారి మాటలు విన్నించాయి. “అన్నంతిన్న
 వెంటనే సిగరెట్లు కాల్చే వెడవ వాటు
 మంచింది కాదమ్మాయ్ - అదేబో కేన్సర్
 రోగంకూడా వస్తుందట సిగరెట్లవలన”
 నా గుండె సగం క్రిందికి దిగింది. నాకు
 లేవి దురలవాటును బామ్మగారు నా నెత్తిన
 రుద్దుతుంటే సహించి వూరకున్నాను -

తాంబూలా లేసుకున్నా మోవ్ అంటూ
 లక్కాకాయల్లాంటి నోళ్ళు తెరచి బామ్మ
 గారికి చూపించి నమ్మించి వీధిలో
 కొసుంటే మొగుడూ పెళ్ళానికి ప్రేమ
 లెక్కువే అంటూ ఇవిడగారు ముసీముసి
 నవ్వులు నవ్వుకుంటూ ముద్దలెగరేసింది.

గండం గడచి పోయింది. ఫర్వాలేద

ను కున్నాను - కానీ యిలా ఎంత
 జరిగిందో అర్థంకాలేదు,

“వెధవాలోచన మావి మక్క
 దిగరా” అన్నాడు సుందరం - మక్క
 దిగడం, వాడి అట అయిపోవడం వాళ్ళ
 రెండు రూపాయల చిల్లరా వాడి మక్క
 కు జారిపోవడం క్షణంలో జరిగి
 పోయాయి -

“నన్న నన్నా నేనూ అడకా” అం
 టూ వచ్చాడు సుందరం గాడి వెళ్ళ
 కాడుకు - ఎడెళ్ళుంటాయి వాడి
 డబ్బులు చూసి పరిగెత్తు కొచ్చాడు -
 చని వెధవా నువ్విలాంటి వెధవల
 లు అడకూడదు కనురు కున్నా
 డు సుందరం

మరి నువ్వాడొచ్చేమిటి అంటూ వీరి
 దీకాడు వాడు అప్పటి పరకూ వనిగం
 సంగతి నాతోపాటు సుందరంకూడ తమ
 క్కన్నాడు - వాడి నోటో నట రావి
 కుంసా అడ్డుపడేటంత కిళ్ళివుంది - నై
 గ యాలసులు వచ్చకుర్పూరం వామ
 కమ్మగా కొడుతోంది

“ఇ దె క్కా డి దిరా నీ కు అడిగాను
 సుందరం.

నా కంతా అర్థమైపోయింది -
 అతి చ్చిం అన్నాడు వాడు -
 చవ్ వెధవా - మిఠాయి కిళ్ళి మమి
 ల్లో ఎక్కడిదిరా? ఎవరిన్నాడు విజం
 చెప్పు గర్జించాడు సుందరం - కుర్రావీ
 పంపించేసి ఆసలు సంగతి నాలుగు
 ముక్కల్లో చెప్పాను సుందరానికి - ఇక
 చూసోకండి - సుందరం వచ్చావుకోలేక
 పోయాడు - కడుపు చెక్కలయ్యేటటు ఒక
 జయశ్రీ

పచ్చప్పాంటు

—దాసరి శ్రీనివాసరావు—

సాంబు ఆళగా చూస్తున్నాడా
స్యాంటుని ఎందుకో చూస్తున్నానో
వరీ మరీ చూడాలని చే ఆ వచ్చ
స్యాంటుని కొనుక్కోవాలనుకున్నాడు.

కానీ ఇంట్లో పరిస్థితులు గురు
కొచ్చాయి. సాంబుకి. రెక్కాడితే గానీ
దొక్కాడవి బ్రతుకులు తమవి,
మరెలా? రోజంతా కష్టపడి సంపాదిం

చేడి ఎనిమిదో, వదో, వచ్చిన దబ్బంతా
తప్పి గుంజుకుంటాడు తన తండ్రి.

సాంబు, వాడి అన్న కిష్టిగాడు,
వాళ్ళమ్మ. వాళ్ళ నాన్న అందరూ సం
పాదిస్తారు. అయితే మాత్రం వచ్చిన
దబ్బంతా ఆ కల్లు, సారాయిలకే అంకి
తం చేస్తాడు, తన తండ్రి. తను,
అన్నయ్య కష్టపడి సంపాదించిన

చే నవ్వు?

అసలు జరిగిందేమిటంటే.. తాంబూ
లమంటే పడదుగాని సుశీలకి మిఠాయి
కిళ్ళి వేసుకుంటే పర్వాలేదు. రెంటికి
వెదకేడా లేక పోయినా కిళ్ళిలో ఆదనం
గా వేసే సుగంధ ద్రవ్యాలే అందుకు
కారణమే యుంటాయి.

బామ్మగారి బలవంతం పల్ల ఎలాగూ
తినకతప్పదుకదాని సుశీలకు మాత్రం
కమ్మని కిళ్ళి ఒకటి కట్టించి ఏవరూ
చూడకుండా జేబులో పెట్టుకు తీసుకొచ్చి
ఏవరూ చూడకుండానే తాంబూలాల
పళ్ళెంలో పెట్టేను.

ఈ మధ్యలో ఏమైందో యేమిటో

కట్టించి తెచ్చిన కిళ్ళి మాత్రం సుందరని
గాడి కొడుకు పరమైంది— కిళ్ళి అనుకుం
వేసుకున్న తాంబూలం సుశీలకు కిక్
యిచ్చి పడిపోయేలా చేసింది.

ఈ పంగతి తెల్సినబామ్మగారు ఒకటే
నవ్వు-బోడిన వ్యూ- పైగా సుందరంగాడి
కొడుకు నెత్తుకొని ముద్దులు: వెదవడి
ఒళ్ళు మందింది.— చెప్పకేం సుశీలచిన్న
బుచ్చుకుంది—

అప్పట్నుంచి ఎవరింటికి భోజనాల
కెళ్ళినా మేం కట్టించుకుని జేబులో
వుంచుకుని భోజనాలైన వెంటనే మా
దోకంటికి తెలియకుండా వేసుకొవటం
మొనలెట్టాం